

A választás kísértése

Senki se mondja,
amikor kísértésbe
jut: az Isten kísért
engem, mert az Isten
a gonosztól nem
kísérhető, és ő
maga sem kísért
senkit a gonosszal.
Mert mindenki saját
kívánságától vonzva
és csalogatva esik
kísértésbe.

Jakab 1,13-14!

Böjtben vagyunk/járunk, s ilyenkor az önként vállalt hiány – amikor is megüresítjük magunkat, hogy befogadhassuk a nagyobb „szellemi jót” – hiányérzetünket bizony felfokozza, s ha nem vigyázunk hamar elgyengülünk, esetleg el is botlunk vállalt kötelezettségünk Húsvét felé tartó teljesítésének negyvennapos útján. Sajnos az elesés mindig fájdalmas, s ilyenkor az önmentő magyarázat segít a legkevésbé! Ettől függetlenül szívesen beszélünk a körülmények kényszerítő erejéről, mint a személyes felelősségünkről, szívesebben testáljuk át lelkiismeretünk terhet az események szerencsétlen együttállására, s mondjuk azt, „hát igen, most kudarcot vallottam, de...”, mintsem bevalánánk: ami most történt, annak elsősorban én vagyok az oka.

Azt, hogy a kívánságok szorongattatásában ki mit dönt, nem a Sátán, nem is az Isten dönti el, csakis én magam! Amikor „rajtam csattan az ostor”, akkor nehéz elfogadnom, hogy a szeretet Istene legfőbb teremtményének, az embernek a legtöbbet adta: a szabadságot. A szabadság az élet után a legdrágább kincs, szabadságban teljesedhet ki a szeretet. A szabadság súlya olykor azért terhes, mert ebbe belefoglaltatik a „nem-mondás” lehetősége is. Mondhatunk nemet a jóra, s igent arra, amit jónak vélünk, pedig nem az. Nemcsak a ránk leselkedő bűnre mondhatunk nemet, de az Istenre is! A választás csakis rajtunk áll. Luther ezt nagyon egyszerűen így mondja: „Ha az ördög lovára ülsz fel, akkor az pokolba visz el téged, ha az Isten lovát választod, akkor a mennyországba lovagolhatsz.” Ez azt jelenti, hogy:

Minden döntésünknek megvan a következménye!

Legyen az rossz vagy jó döntés, a következmény előbb-utóbb érzékelhető lesz. Felgyorsult világunkban hajlamosok az emberek percek alatt dönteni nagyon fontos dolgokban, mely döntések aztán hosszú évekre, olykor egy egész életre kihatnak. A pillanat kábulatában meghozott döntésnek is ugyanolyan következménye van, mint a áttusakodottnak, csak ez utóbbiban az idő lehetőséget ad nem csak a holnaputánra gondolkodásra, de a visszatekintésre is, s olykor a múlt tapasztalásaiból nyert bölcsesség jó irányba tereli a döntésünket.

S mikor döntök helyesen?

Minden, ami az életet szolgálja, az jó döntés: a munka és a pihenés, a kedvesünk csókja, az imádság, a pozitív gondolatok, mindazon dolgok igenlése, amik építenek, amik lelkünket tisztítják, amik emberségünket munkálják. A kivagyiság, a lustaság, a negatív gondolatok, az istentelenség rombolnak, ezek kerülendőek, jó döntéssel megelőzhetőek, sőt, kivédhetőek! A választás mindig rajtam múlik. Bármilyen helyzetben is vagyok, a „hogyan tovább?”-ra én adom meg a választ.

Amikor az ember krízishelyzetben van, mert az élet olykor ilyeneket is produkál, akkor különösen is nehéz meghozni a döntéseket. A hívő emberek számára egyetlen könnyebbség van: tudják, hogy a kérdések kérdése végül nem az, hogy megmarad-e, ami eladdig volt vagy egyszer s minden-

A böjt nemcsak arra jó, hogy amiből túl sok van az életünkben, azt visszaszorítsuk, hanem arra is, hogy amiből túl kevés van, annak teret engedjünk.

korra elenyészik, kijavítható-e az, ami elromlott, megkopott, amit elrontottak vagy elrontottunk, hanem az, hogy a krízis után – mert egyszer minden elmúlik, még az elmúlhatatlannak vélt krízis is véget ér –, hanem az, hogy végül meg tudunk-e maradni Isten-nél? Mert ez is egy személyes döntés eredménye.

Az élet lényege, hogy folyamatosan választanunk kell – kis és nagy dolgokban. Isten napról napra elénk adja a lehetőségeket, s a Tőle kapott szabadságunkban mi pedig választunk.

Válasszuk azért az életet!

– mégha ez a nehezebb is, de választásunk következményeinek terhet közösségben elhordozni mindig könnyebb. Míg a jó választásért mindig meg kell küzdeni, az életért, az előbbrevivőért, folyamatosan dolgozni kell, eladdig a halálért, az enyészetért semmit nem kell tennünk, csak el kell engednünk magunkat... s már gurulunk is lefelé a romlás, az elmúlás lejtőjén. Közvetlen környezetünkben is akadnak bizonyára olyanok, akik már rég feladták a harcot, nem küzdenek. „Minek is? Nekem már úgyis mindegy!” – magyarázzák önsajnálkozva megromlott életüket. Az elveszettség, a javíthatatlanság érzése azonban nem az eredménytelenségből táplálkozik, hanem a magányból.. Abból, hogy nincs senki, akivel meg lehetne osztani a terheket.

Az Isten törvénye mindig az életet, s ezért az embert is védi. Isten törvényének áthágása egyben az Élet elleni támadás is, aminek természetesen mindig következménye van. Ezt ugyan sokan büntetésnek

veszik, pedig csak egyszerű élet-törvényről van szó: az Élet ugyanis nem engedi meg a következmény nélküli séget,

mert az egész Teremtettség ok-okozati összefüggésből áll, ami Isten teremtettségbeli akarata, jó rendje...

Isten rendje tartja egyben a világmindenséget, Isten rendje megkérdőjelezhetetlenül(!) jó, azaz: Isten maga a JÓ, a „JÓ-saság”, a „Legfőbb-JÓ”. Aki eltér ettől a jóságtól, annak bizony idővel hiányozni fog az Isten, s ez fájdalommal jár. Aki azonban lélekben közeledik az Istenhez – kiváló alkalom a böjti időszak, hogy erre törekedjünk(!) – aki az ÚRIsten jó rendjét választja és megteszi élete vezérlőelvét, az elégedettséget, örömet és békességet talál!

Rövid-hírek

Február 5-én az Almási-úti temetőben elhelyeztük Czukovács Mihályné sz. Cseh-Szakál Ilona evangélikus testvérünk porait végső nyugalom helyére. „Boldogok, akik az ÚRban hunytak el!”

Február 6-án megtartottuk ezévi első, zárószámoló és költségeloirányzó presbiteri alkalmunkat, melyen az előttünk álló tisztújító választások időpontjait is rögzítettük, valamint kijelöltük a szavazatszámoló-, és jelölőbizottság tagjait is.

Február 10-én Vancsó Máté (ev.) és Szatmári Enikő (ref.) Isten előtt házasságot kötöttek. Az igehirdetés alapigéje Préd 4,9-12 volt: „Jobban boldogul kettő, mint egy: fáradozásuknak szép eredménye van...” Isten megtartó, áldó kegyelme kísérje őket életútjukon!

Február 11-én a vasárnapi istentisztelet keretében megkereszteltük Csórik Áron János kistestvérünket, valamint Szajki Benjámin és Gábor Zsolt testvéreinket. Az ÚR Isten áldása kísérje őket életútjukon!

Támogatás

Evangélikus Egyházközség Tata
számlaszáma:

63200119-14926282

Egyházfenntartói járulékát,
adományait itt is tudjuk fogadni.

Támogatását köszönjük!

In memoriam † Dr. Nagy István 1933-1993

„Allg három hónap múlva töltötte volna be hatvanadik életévét. Karácsonykor még a szószéken szolgált. Vajon felfigyelt-e arra, hogy a mélyben már halkán szívébe suttozta Ura a hazahívó szót? Allg öt hét szorongatás szenvedés következett, amit csak övének mérhetetlen szeretete, családjának, gyülekezetének és szeretetének barátai vákovácsolt közössége, őt szorosán körülölelő Imagyűrüje enyhített. S a Feltámadott, aklből egykor doktorált, s aklhez minden doktorátusánál mélyebb hittel kötődött. Január 30-án nem nyitotta fel többé napok óta lezárt szemét – hogy az örökkévalóság fényébe nézzen.” – így emlékezik meg róla Jó barátja, szolgatársa Koren Emil.

Amit nem tehet meg a tárgyilagos ságra predesztinált történész, azt megteheti a kortárs. Életútját a megfelelő forrásokból az utókor rekonstruálni tudja. A legfontosabbakat azért ide idézem. 1933. április 11-én született Cell-dömölkön, nyolcgerekes család legkisebbjeként. Mire megszületett, édesapja már nem élt, özvegy édesanyja példásan helytállva, egyedül nevelte gyermekeit, s vitte tovább a tulajdonukban lévő, jóhírű „Zöldfa” vendéglőt.

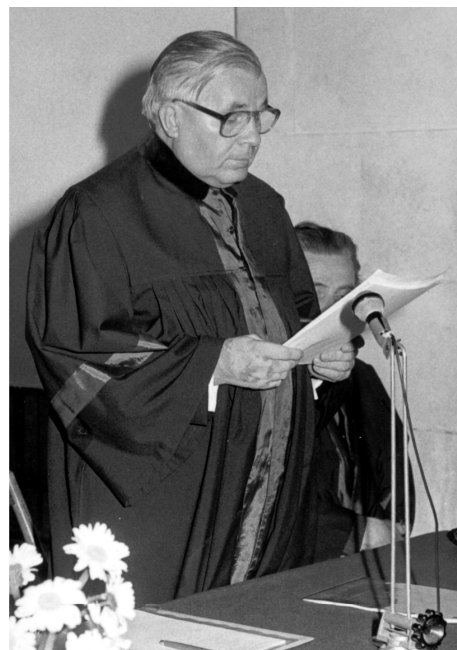
Életének meghatározó eseménye volt, hogy 17 évesen súlyos tüdőgyulladást kapott, megfelelő gyógyszer híján tüdejének egy részét el kellett távolítani. A műtétet Isten kegyelméből túlélve és egy éven át tartó megerősödése után úgy döntött, tartozik a JóIstennek azzal, hogy teológiára megy, s a lelkészi hivatást választja. Orvos is lehetett volna, ifjúkori álmát – amiről soha nem beszélt családjának sem – nagyobbik lánya valósította meg, aki már medikaként véletlenül, egy baráti beszélgetés elejtett félmondatból – „Pista, hát te is orvos akartál lenni!” – tudta ezt meg.

Amikor valaki ereje teljében, pályafutása csúcán szakad ki az életből, szeretetei köréből, akkor gyakran felsóhajtunk: „Jaj, egy derékba tört élet...” A hívó ember azonban tudja, hogy az életnek van mélysége és magassága szélessége és halálán túlmutató távlata is, nem csak evilági hosszúsága! Ő sokat bírt, sűrűn élt a számára szabott időben.

Budapesten végezte a teológiát, itt ismerte meg gyógyszerész feleségét, Nagy Erzsébetet, akivel 1959-ben házasságot kötöttek. Isten két leánygyermekkel áldotta meg őket. Kisebbik lánya Edina is a lelkészi pályát választotta, akit éppen azon az istentiszteleten avattak lelkésszé, amikor édesapját Dr. Nagy Istvánt beiktatják az Óbudai Evangélikus Gyülekezet parókus lelkészi állásába. Az ordináló püspök, dr. Nagy Gyula püspök beszédében kiemelte, hogy „milyen nagy örömet

jelenthetett az édesapa számára lányának ezen ünnepi istentisztelet keretében megtartott lelkészavatása”. Az Északi Egyházkerület akkori püspöke Dr. Nagy Gyula ünnepi beszédében kiemelte: „Dr. Nagy István végsőkéig lelkiismeretes, szolgálatát híven ellátó lelkésze lesz az óbudai híveknek.” Így is történt, bár akkor még nem tudhattuk, hogy ez a hűség csak öt évig tarthat majd.

„Az ő óbudai szolgálati idejében élesztik fel Pohorely Béla vezetésével a cserkészet, németországi testvérgyülekezeti kapcsolatot létesít az Augsburg-Göggingeni gyülekezettel. Nagyon nyitott, intenzív ökumenikus kapcsolatokat ápol belső-Óbuda rk. papjaival. Pl. karácsonyi éjjeli misén való prédikálásra kéri az egyik plébános.” – írja „Megszentelt szívek sorsdöntő időkben, Az Óbudai Evangélikus Egyházközség élete 1945-2014” c. gyülekezettörténeti könyvében Bálintné Varsányi Vilma volt óbudai lelkész.

Dr. Nagy István professzori székfoglalóját (Gyakorlati Teológiai Tanszék) tartja a Teológiai Akadémián – ma Evangélikus Egyetem (1984)

Segédlelkészi éveit *Vadosfán* majd *Angyal földön* tölti. Feleségével és kislányukkal innen kerülnek 1963 őszén Tatára. A kicsiny gyülekezetet hűséggel gondozza, emellett teológiával is intenzíven foglalkozik, így kerül ki 1968-69-ben ösztöndíjra a svájci *Bossey*-ba. Nem sokkal ezután ledoktorál és előadó lesz a Teológiai Akadémián (ma Evangélikus Egyetem) és esperesnek is megválasztják, mely hivatalát több cikluson át tölt be. Igen szeretett esperes volt, az ő idejében volt a Magyarországi Evangélikus Egyházban – unicumként – hivatalosan(!) nyári egyházmegyei ifjúsági tábor. Esperességéről 1984-ben mondott le (Labossa Lajos tatabányai lelkész lesz az utódja), amikor is meghívták a *Gyakorlati Teológiai Tanszék tanszékvezető professzorának*.

Számos közegyházi tisztséget viselt, mert igen jó diplomáciai érzékkel áldotta meg Isten. A nehéz pártállami években egyházpolitikai hatókörében sokakat segített ki „feszültségekből”, ezért mindenki tisztelte szeretetteljes egyéniségét. Németországi összeköttetései – közismert tény volt, hogy ő volt a Westfáliai Tartományi Egyház magyarországi „kontakt-embere” – kiépült kapcsolatai révén igen sokat tett Teológiai Akadémiánk építésekor mind az építés továbbhaladása, mind a felszerelés pótlása érdekében. Szívügye volt a nyomdatechnika továbbfejlesztése is, hiszen a legnehezebb gazdasági időkben éveken át a *Lelkipásztor* teológiai szakfolyóirat főszerkesztője is volt.

Én nem voltam kortársa, csak szolgatársa, az is csak rövid ideig. De kívülről jött „idegenként” (mint veje) családjában figyelhettem meg jellemét. Örökölt szláv lelki habitusom okán mások jószándéka mindig is összimpátiát ébresztett bennem, s így volt ez vele való kapcsolatomban is. Néhány dologban nem értettünk egyet, amiben ma már bizonyára egyetértünk. 25 év távlatából látom, a forma másodlagos, a tartalom fontosabb, de ennek a meglátásához nem elég a tudás, olykor a bölcsesség is szükséges – azt pedig csak az idő, a tapasztalás adja.

Elsőéves teológusként naivitást sejtető Krisztus-hite tette rám a legnagyobb hatást. Évekkel később láttam, hogy ez az bizonyos *Karl Rahner*-i második naivitás, ami az Isten legnagyobb ajándékainak egyike. Krisztocentrikussága mindig is példaértékű volt számomra, elkötelezettsége, hűsége a szolgálatban hasonlóképpen.

Gyorsan támadta meg a kór. Az egyenlőtlen néhány-hetes küzdelmében már nem volt lehetősége, hogy tapasztalásait, élményeit és tanulságait, amiket azokban az időkben szerzett – amit az egyháztörténeteszek a huszadik század „legnehezebb idők” jelzővel illetnek – elmondja. A veszteség így többszörös, egyházának, családjá-

nak, mint szószék-utódjának nekem is.

Barátja egyszer – látva sokoldalúságát – ezt kérdezte tőle: „*Mik az ambícióid?*” „*Nagyon szeretek prédikálni*” – volt a rövid válasza. Így történt, hogy az egyházban a legigazabb és legmagasabb tisztséget töltötte be: *lelkész volt a gyülekezetében, szívvel-lélekkel*, itt érezte igazán otthon magát. De tudta, hogy ez nem pozíció, hanem szolgálat.

1993. február hatodikán, egy hideg, de napsütéses napon, igen nagy részvét mellett kísértük el utolsó útjára itt Tatán, az *Almási-úti* temetőben. 45 lelkész, közöttük teológiai tanárok, professzorok, mindkét egyházkerület (Északi és Déli) püspöke, az óbudai és tatai hívek, a teológiai hallgatók, s igen sokan „hazájából” Vas megyéből is eljöttek végső búcsút venni tőle. Az ígehirdetés szolgálatát az elhunyt kérésére jó barátja *Zászkaliczky Péter*, Deák-téri lelkész végezte a Zsolt 34,2-9 versei alapján.

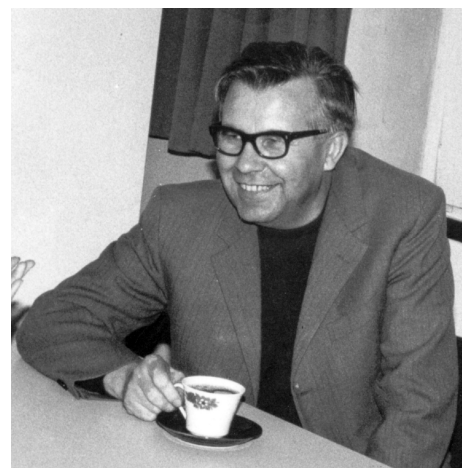
Dr. Nagy István szíve Megváltó Urával volt tele, nem is akart tudni másról, csakis a megfeszített és feltámadt Jézus Krisztusról. Róla prédikált mindig derűsen és mosolyogva a szószéken és róla szólt mint teológus, amikor a katedrán tanított. Számára Krisztus volt az alap, ezért tudott mindenkit elfogadni, a másként gondolkodókat is.

Paul Weiland bécsi lelkész, az osztrák evangélikus sajtó vezetője a jó barátot és munkatársat méltatta. Búcsúztak az LVSZ (Lutheránus Világ Szövetség) genfi munkatársai; a KALME elnökeként a Kommunikációs Bizottság tagjai, valamint az információs lap szerkesztősége nevében, melynek egykor ő is a tagja volt. Az Óbudai Gyülekezet *Augsburg-Göppingeni* testvérgyülekezetének lelkésze *Wolfgang Wunderer* az elhunyt testvéri magatartását és nyitottságát méltatta. *Pohorelly Béla*, az Óbudai Gyülekezet felügyelője azért adott hálát, mert „*jó együtt szolgáltni abban a légkörben, ami Dr. Nagy István személyiségéből áradt*”.

Emlékét a szűk család, s a még élő barátok, szolgatársak, s egykori gyülekezetei a tatai és az óbudai őrzik. E sorok írója is ezt teszi, nemcsak e cikk írása közben, hanem akkor is, amikor unokáinak a Nagyapáról mesél egy-egy fotó, videófelvétel kapcsán vagy éppen a templomban, amikor rámutat a szószékre, hogy itt állt és hirdette Isten ígét Nagyapátok 1963 és 1988 között – 25 éven át, odaadó hűséggel, példát mutatva mindannyiunknak...

frankom

Dr. Nagy István tatai szolgálatát a Tatai Evangélikus Gyülekezet történetét feldolgozó könyvben részletesen tárgyaljuk. Jelen cikk megírásában nagy segítséget jelentett *Koren Emil*, volt Budavár-i lelkész megemlékező cikke, mely az *Evangélikus Élet* 1993. évfolyamában jelent meg.

Emlékező imádság

Dr. Nagy István

tatai evangélikus lelkész

halálának 25. évfordulóján

Mennyei Édesatyánk! Áldunk és magasztalunk Téged sokféleképpen megtapasztalt jószágodért, amivel földi vándorlásunk esztendeiben megajándékozol minket. Urunk, tudjuk hogy többször is megköszönhattuk volna életünkben megnyilvánuló kegyelmedet, mégsem tettük. Arra figyeltünk ami nem volt fontos, s sokszor azt tettük meg mindennapjaink vezérlőelvévé, ami múlandó. Bocsásd meg életvezetési tudatlanságunkat, amellyel sok gondot okoztunk – mindenekelőtt önmagunknak. Köszönjük Neked egyszerűült Fiaidat, akit elküldtél ebbe a világba, hogy mentő szeretetének világosságával megigazítsa a mi életünket is.

Áldunk Téged azért is, hogy nem vagyunk egyedül. Köszönjük Neked mindazokat, akiket mellénk adsz: testvért és hittestvért, munkatársat és segítőtársat, hitvest és gyermeket, szüleinket és a Téged dicsőítő közösséget is.

Köszönjük Urunk megtartó kegyelmedet itt és most, ebben a gyülekezetben is! Köszönjük az előd lelkipásztorok munkáját, akik a Te elhívásod alapján igyekeztek ebben a közösségben jó lelkiismerettel vetni igéd magvait. *Így adunk hálát Neked Dr. Nagy István szolgatárs munkásságáért, akit 25 éve szólítottál magadhoz... kérünk Téged, áldd meg az ő emlékét szíveinkben, hogy Jézusra mutató példája gyümölcsöt teremjen az életünkben ma is!*

Kérünk Téged minden gyülekezeti lelkészért és munkatársért, áldd meg őket munkakedvvel és sikerrel, jókedvvel és örömmel. Engedd meg nekünk országod építését e világban, hogy minél többen dicsőíthessünk már itt e földi életben, s egykoron előrement szereteteinkkel Vele együtt folytathassuk magasztalásunkat örökkévalóságodban Szent Fiad megváltó érdeméért, akinek tanítása szerint így imádkozunk...

Mi Atyánk...

Elhangzott – böjt 3. vasárnapján, az Oratio Oecumenica-ban.

Molnár István-t községi
alkalmainkról jól ismerjük, bölcs
idézetekkel megerősített
mondatait rendre szívünkbe
zártuk. István igazi közösségi
ember, aki szívesen dolgozik a
közös célokért. Történelem-
földrajz-szakos tanárként,
iskolaigazgatóként vagy éppen
önkormányzati képviselőként
lehet rá számítani. Most
azonban, mint a Fejér-Komáromi
Evangélikus Egyházmegye
felügyelőjét szólítottam meg,
s hívtam egy testvéri
beszélgetésre.

Az ÚR szőlőskertjében...

Jubileumi év van mögöttünk, egyházi tisztújító választások előtt állunk, sőt, sok helyütt már el is kezdődtek. Visszatekintve, mint egyházmegyei felügyelő is, hogyan élted meg az elmúlt időszakot?

Kezdjük a tényekkel! Tört ciklust fejezek most be, hiszen 2012-ben választottak meg egyházmegyei felügyelőnek és 2013. februárjában iktattak be. Örökséget vettem át, ez könnyebbiséget jelentett, hiszen olyan elődöm volt, akire méltán emlékszem jó szívvel, s akivel a mai napig bizonyos kérdésekben jól együttműködök. Nekem az elmúlt 4 év a gyülekezetek megismerésével telt el. Elsődleges célom volt ez, jóllehet sok gyülekezetet ismertem már korábbról is, hiszen 18 éve vagyok a Sári Evangélikus Egyházközség felügyelője, s így a községi alkalmakon keresztül már sokakkal találkoztam. Természetesen ilyen mélységben, mint most, korábban nem láttam át a Fejér-Komáromi Egyházmegyének 18 gyülekezetének minden gondját-baját és örömeit.

Hogyan lesz valakiből egyházmegyei felügyelő?

Szarka István esperes keresett meg azzal, hogy induljak el az egyházmegyei felügyelői választáson, mert ő úgy gondolta, hogy azt a gyümölcsöző, fejlődő 10 évet a sári gyülekezetben, amit közös munkával magunk mögött tudhatunk,

folytatnunk kellene egyházmegyei szinten is, hiszen együtt, egymást erősítve a feladatokat hamarabb átláthatjuk, s találhatunk rá megoldásokat. Tervek pedig mindig vannak, s így elvégzendő feladatok is. Szeretek részt venni a közösségi célok megvalósításában, mindig is örömet okozott, ha egy-egy szép közösségi cél megvalósításának részese lehettem – tizenegynehány éve vagyok önkormányzati képviselő is, itt Súrón.

Hivalkodás nélkül mondhatom, hogy a JóIsten kegyelméből mi sári evangélikusok gyakorlatilag 2000 óta egyfolytában építkezünk, s nem csak a szó szoros értelmében, de lelkiileg is, hiszen hála Istennek már helyben lakó lelkésziünk is van Nagy Gábor személyében, aki feleségével együtt szépen beépült a falu életébe és számos

közös programban aktívan részt vesznek, sőt ők is kezdeményezői a falu közösséget megmozgató programoknak. Azért itt is „hadd emeljem meg kalapomat” őszinte tisztelettel az előd-lelkészek előtt is, hiszen Zászkaliczky Péter, Bencze Imre és felesége Márti (mint sári parókus lelkész) majd Szarka István hosszú éveken át, mint bakkonycsarnyei parókus lelkészek hűségesen gondozták a sári gyülekezetet!

Lassan le kell zárnod ezt a „tört” ciklust... mit lehet beletenni a mérleg serpenyőjébe?

Amit célként tűztem ki magam elé, azt sikerült megvalósítani – és ebben esperesünk István maximálisan segített –, hogy eljussak minden gyülekezetbe. Nincs olyan egyházmegyei gyülekezet, ahová nem jutottam volna el. Istvánt arra kértem, lehetőleg presbiteri üléssel egybekötve látogassuk meg a gyülekezeteket, hogy legyen alkalmunk a személyes beszélgetésekre, amit én is jobban szeretek, mint a protokolláris, adminisztratív kötelezettségekkel járó találkozásokat, persze jól tudom, hogy ezekre is szükség van, ezek is erősítenek mindnyájunkat.

Ami a mérleget pozitív irányba billenti: sok lelket felemelő ünnepségen (pl. lelkésziktatások) vehettem részt, melyek mély nyomot hagytak bennem, s persze azok a beszélgetések – olykor egy-egy szeretetvendégség keretén belül vagy abból kinőve –, melyek mind-mind teológiai látásmat szélesítették, lelkiségemet nevelték/növelték vagy éppen történelmi ismeretei-

met gyarapították; ugyanis egészen más az, amikor történelemtanárként tanítok valamit, s megint csak más, amikor az egyházat belülről ismerve/élve látok meg a hívő emberek életében egy-egy nagy társadalmi mozgás kiváltotta erővonalakat.

Ha már protokoll... egyházkerületi szinten is voltak kötelezettségeid!

Az egyházi közéletnek ezen a szintjén az ismerkedés, a tájékozódás jegyében telt el számomra az elmúlt bő négy esztendő. *Ittész János* püspök urat már ismertem, hiszen többször hívtuk meg Súrra is, s jött el szolgálni közénk, de a váltás után *Szemerei János* püspök úrral is jó kapcsolatot alakítottam ki. Könnyítette a munkakapcsolatot, hogy az elnökségből *Mészáros Tamás* egyházkerületi felügyelőnként régóta jól ismertem. A többi, *Dunántúli Egyházkerületünkbe* tartozó egyházmegegyék képviselőit megismerve sok új ötletet, megoldást tapasztaltam, melyeknek pozitív személyes „hozádoka” volt, hogy még alaposabban átláttam gyülekezeti felügyelőként is vállalt munkámat, s amit lehetett azt persze igyekeztem is átültetni gyülekezetünk életébe.

Derűs, célirányosan gondolkodó feladat-orientált embernek ismerlek, de beszéljünk egy kicsit a nehézségekről is, mert hogy „ilyenekkel” is találkozunk az egyházi életünkben!

Úgy látom, hogy hívő életünknek mindig van egy szilárd, biztos Alapja, s ekörül pedig ott örvénylik a világ, ami maga a változás, de hát mindig is változásban – hiszen a Teremtő Isten akarata a folyamatos változás, ezt tényként el kell fogadnunk(!) – létezett az Egyház, semmi nem ugyanolyan ma, mint volt korábban! Történelmi szemüvegen keresztül azt kell mondanom, hogy *ezek a változások soha nem történtek olyan gyorsan és látványosan, mint manapság*. Számomra a tájékozódást, az értéktételt a biztos alapon állás adja, s hogy az egyház éppen majd melyik közlekedési eszközre száll fel (értsd: előremutató, felkínálkozó lehetőségbe kapaszkodik bele) – ezt innen még nem tudom megítélni.

Tény, hogy bizonyos tendenciák – pl. templompadjaink kiüresedése, mely különösen egy-egy korosztályt nézve hagy látványosan mély űrt maga után – azt mutatják, hogy nem mindig haladunk jó irányba, de az Egyház URa idővel korrigál minket... Sajnos nem sűrű vagy specifikusan evangélikus problémáról van szó – mindenütt tapasztaljuk a kereszténység bástyáinak erodálódását. Gyülekezeti szinten is tapasztaljuk, hogy magamkorabeli 50-60 között járó korosztály hiányzik, akik még aktívak, terhelhetőek lennének egy-egy szolgálati terület részfeladatával. Ennek persze vannak történelmi okai is, de nem lehet mindig mindent a volt kommunista rendszer visszasságaira ráfogni.

Mint tanárember, mint iskolaigazgató azért látom, hogy egy *nagyon jó folyamat indult el az általános-iskolai hitoktatással*. Jóllehet számos területen még alaposabban át kell gondolni az egész rendszert, mert vannak benne strukturális fékek, nem volt éppen probléma-mentes ennek a levezénylése sem, sok hibát követtek el, s olykor „megelőzte a kocsit a lovat”, de mindösszesen ez egy nagyon pozitív változás, hogy ezek a gyermekek már belenőnek a keresztény gondolatiségbe, s ezért később könnyebben találhatják majd meg a kapcsolópontokat az adott gyülekezetbe való beépüléshez.

Az még ma is olykor-olykor elgondolkodtat, hogy egy állami(!) iskolában hitoktatás folyhat... Magam ugyan jártam a 70-es években hittanra – ez *Neszmélyen* volt, a gyökereim református egyházból eredeznek – de páran voltunk csak. Ezt a „pluszt” köszönhetem Édesanyámnak és Édesapámnak, aki 2017. decemberéig a református gyülekezet gondnoka volt, ahogyan előtte nagyapám is betöltötte ezt a tisztséget, a nem éppen könnyű, az ún. vadkommunista időkben.

Amit nagy kihívásnak tartok, ami komoly fejtörést okoz nem csak a lelkésznek, de nekünk felügyelőnek is, hogy miként lehet egyrészt áthidalni generációs szakadékokat, másrészt hogyan lehet tartani és megtartani a meglévő kapcsolatokat? Ebben sokat fejlődött a kommunikációs

technika, de ezeknek a súlyát, fontosságát még csak most ízelgetjük. Azt gondolom, ha megtanuljuk az ezekkel való helyes bánásmódot, akkor könnyebben sikerül majd hidat vernünk/építenünk a modern világban élők felé. Nem udvariasságból mondom, de jó látni és példaértékű az, amit itt a tatai gyülekezetben is látok, hogy a hivatásban, az információ-áramlásban, a megtartásban és persze a tanításban jól forgatjátok a modern médiumokat! Az Egyház sem kerülheti ki a digitalizáció kihívásait, hiszen a modern eszközöket – könyvnyomtatás, rádió, mozgókép, TV s mostmár az internet (!) is – használta, használja.

Nem tudom, hogy volt-e valaha is olyan kor, amikor a megszólítás ennyire sokoldalú és szövevényes lett volna? Lásd „atomizálódott” családok, válások, ún. csonka családok, életvezetési tanácsokat Egyházban keresők... szerteágazó megközelítések, s különböző igényszintek! A legnagyobb nehézség talán a megszólítás mikéntje/hogyanja, hiszen minden miszsió a megszólítással kezdődik...

Végezetül mi az, amit a reménység jelének látsz?

Ami számomra megerősítő és mindig reménységet munkál, hogy ennek a szőlőskertnek, *az Egyháznak van egy Gazdája*. Nem a mi kezünkben, hanem az Ő kezében van a metszőolló, s a jó termés érdekében Ő ezt az ollót használja is: *ami nem hoz termést, azt idővel levágja!* Ez bizony lehet fájdalmas megtapasztalás akár egy történelmi mozgáson, változáson keresztül is, de az eredmény nem marad el, hiszen mi csak a szőlővesszők vagyunk, s nem a Szőlőtő, amiből árad a növekedés csodája.

Kívánom, hogy a jövőben is túláradoan részese lehess a Tieddel együtt ennek a növekedés-csodának! Köszönöm a beszélgetést!

*URam, te szerzel
nekünk békességet,
hiszen mindent te tettél,
ami velünk történt.*

Ézs 26,12

25 éves

a Lajoskomáromi Agapé Szeretetotthon

A tavalyi év nem csak országosan, de lokálisan is jubileumi volt sok helyütt, így Lajoskomáromban is: a Fejér-Komáromi Egyházmegyénk egyetlen diakóniai intézménye fennállásának 25. évfordulóját ünnepelte. A negyedszázados múltról *Decmann Tibor* evangélikus lelkészt, az Agapé Szeretetszolgálat vezetőjét kérdeztem.

MI Indította el a diakónia irányába, s honnan volt bátorság bennetek belevágni egy ekkora projektbe?

Rám nagy hatással voltak azok a diakóniai gyakorlatok, melyeket a Teológia szervezett számunkra. Kötelező volt gyakorlatokat végezni, de magunk választhattuk meg a helyszíneket. Így ismerhettem meg egyházunk több szeretetintézményét, köztük az egykori Üllői úti otthont, de sok élményt hoztam magammal haza Frankfurt an der Oder-ből is.

Nem saját bátorság indította el a lajoskomáromi szeretetotthon tervezését. Hiszem, Urunk olyan gyülekezeti vezetőket küldött segítségül, akik nem ijedtek meg a kínáló feladatoktól, vagyis szolgálatkészek voltak. Egy ünnepi alkalmon a község vezetői az egyházi kárpótlás keretén belül felajánlottak a korábban kisajátított gyülekezeti épületek helyett egy funkcióját veszített diákotthont és érdeklődtek, mire tudná azt az egyház használni. Nem váratott magára sokáig a gondolat: az egyházmegyében nincs idősök otthona, nézzünk utána a megvalósítás lehetőségének. Egyházi vezetőink is felkarolták a megszülető terveket, kiváltképpen is az idén már 16 éve közülünk elszóllított *Labossa Lajos* esperes úr, aki ténylegesen is részt vett az intézmény létrehozásában, s később, míg csak tehetette, az irányításában is.

1990-ben már nagy lelkesedéssel elindítottuk az új parókia építését. Mielőtt azonban az újabb lehetőség felismeréséből és a tervek megszületésének fázisából tovább léptünk volna a diakóniai intézmény konkrét megvalósítása felé, felfüggesztettük a parókia építését és minden erőnkkel az idősök otthona építésére koncentráltunk. Még a leendő szolgálattal ismerkedve, néhai *Tekus Ottót*, a *Győri Szeretetotthon* akkori vezetőjét meghívtuk presbiteri ülésre tájékoztatás és közös gondolkodás céljából. Sógora, a háború utáni időszak helybeli lelkésze, *Hódi Pál* volt, aki abban a gazdaházban növekedett fel, amelyből később, a szocializmus alatt diákotthont alakítottak ki, s amely teljes átépítés után és új épületrésszel bővülve 1992 végére *Agapé Szeretetotthonná* lett.

Mik voltak az első buktatók, s mik adtak tovább lendületet a fejlődéshez?

Ami a nehézségeken segített túljutni, az a felénk irányuló, a szolgálatunk felé megnyilvánuló emberi bizalom. Még inkább az a hálátelt bizalom, melyet szívünkben éreztünk, érzünk szolgálatunk Ura felé, aki áldásaival a komoly nehézségekből is sértetlenül kiemelt bennünket. Így nem buktatókként éltük meg a nehézségeket, hanem kihívásokként, hogy éberségünk ne lankadjon, hogy bizalmunk soha ne forduljon el életünk és szolgálatunk Urától. Ilyen kihívás volt kezdettől a

törvényi környezet olykor drasztikus változása. Ennek is köszönhetően a szigorodó szakképesítési előírások betartása, amely dolgozaink körében folyamatos képzésekre indítást jelentett, és jelent ma is.

Hányan dolgoznak most az Intézményben, s vannak speciális gondozási igényű bentlakók is?

A dolgozói létszám harminc környékén mozog, függően attól, mennyi közhasznú munkatársat tudunk alkalmazni. Ezzel a létszámmal községiünk második-harmadik legnagyobb munkaadója vagyunk. A közelmúltban bizonyos ápolási feladatokra is jogosultságot szerzett otthonunk annak érdekében, hogy gondozottjaink ellátása minél szélesebb körben mehessen végbe. Az elmúlt hetekben vette le az Úristen egy évtizedek óta súlyos szklerózis multiplex betegségben szenvedő testvérünkről az élet terhet. Az ő gondozása teljes körű volt. Hasonló feladatokat jelentett egy másik, súlyos izomsorvadásban szenvedő testvérünk gondozása is. Az állapotukkal való emberi szembesülés csak fokozta a gondozás terheit, lévén mindketten 60 év alattiak voltak.

Az 1. szárny átépítés alatt.

Ebben a mostani nehezen kiszámítható világban bizonytalannal nem könnyű menedzselned egy ekkora Intézményt. Kik tudnak segíteni Neked ebben?

Elhivatott és szolgálatban megedzett kollégáim mellett az intézmény működését országos szintről is kitűnő szakmai gárda támogatja. Túl a fenntartói feladatok ellátásán, módszertani segítséget is kapunk Budapestről. Ezeken túlmenően konferenciák, tematikus programok segí-

Decmann Tibor lajoskomáromi lelkész, Szemerei János püspök és Szarka István esperes 2017. október 8-án felszentelték a új oltárkerítést és az ünnepi istentisztelet keretében hálát adtak az Agapé Szeretetszolgálat 25 éves fennállásáért.

tenek megerősödni az egyéni szolgálatban és a diakónia közösségében. A gyülekezet támogató háttere is rendkívül fontos, amely nemcsak irányító testületben (Igazgató tanácsban) való részvételt, de megszólítható önkénteseket is jelent. Nem utolsósorban családom, s főként kántorként szolgatárs feleségem segít hivatásomban és emberként is helytállni.

Az 1. szárny készen.

Mik a tervek a közeljövőben és távolabbliban?

Szolgálatunk végzésének biztonsága, folyamatossága az elsődleges feladataink közé tartozik. Ennek műszaki kihívásai folyamatosan jelen vannak, ami karbantartások mellett fejlesztéseket is jelent. Nagy célunk teljesült az elmúlt években végben energetikai pályázatunkkal. Közelebbi terveink közé tartozik a belső folyosó rampájának kényelmesebbé tétele, a távolab-

biak közé az egészségügyi végzettségűek arányának növelése a 12 gondozó között, és még sokáig tudnám sorolni ilyen-olyan terveinket. De azt is tudom, hogy nem a mi időrendünk határozza meg a jövő történéseit. Szükségesek a tervek, de leginkább az szükséges, hogy Isten azon terveit végezhessük el, amelyekkel megbízott.

Reménységünk, és egyben szívünk békességének alapja, hogy az elmúlt 25 évben Istenünk programja mehetett végbe közöttünk és általunk is, mert hittel valljuk mi is: *URam, te szerzel nekünk békességet, hiszen mindent te tettél, ami velünk történt.* (Ézs 26,12)

Erre az elmúlt negyedszázadra emlékeztünk és adtunk érte hálát tavaly október 8-án egy ünnepi istentiszteleten, melyen egyúttal Szemerei János püspök úrral és Szarka István esperes úrral felszenteltük templomunkban a reformáció 500 éves jubileumára újjáépített oltárterét.

Örülünk, hogy gyülekezetetek gyarapodásának örömeiben az elmúlt 25 évben mi is osztoszhattunk. A Jólsten áldása kísérje továbbra is szolgálatotokat és segítse gondozottaitokat! Köszönöm a beszélgetést.

Jobbra az 1. szárny lezárásaként épült 2. szárny és balra, hátul a 3. szárny a kápolnával.

Házasságról...

a Házasság Hete utánra is

Közel két évtizede Angliából indult el ez a kezdeményezés, amely Valentin-nap környékén minden évben egy héttig a házasság és a család fontosságára kívánja irányítani a figyelmet. A házasság hetét – amelyhez hazai és nemzetközi szinten is számos ismert közéleti személyiség csatlakozott kifejezve elköteleződését a házasság, a család ügye iránt – mára 4 kontinens 21 országában ünneplik. Hazánkban az országos eseménysorozatot 2008 óta rendezik meg a keresztény egyházak és civil szervezetek széles körű összefogásával, számtalan nagyváros, település, közösség részvételével.

Az alábbiakban szeretnénk néhány gondolatban írni a házasságról – keresztény, azaz a krisztusi tanítás alapján –, nemcsak „szépeket és igazakat“, de konvertálható és a hétköznapiakban is élhető életigazságokat is szólva.

A hívő ember nem kérdőjelezi meg, hogy a házasság Isten csodálatos ajándéka vagy sem, hiszen jól tudja, meg is tapasztalta, hogy ez a Teremtő különleges gondoskodása ez ember-ről, amelyben a felek megtapasztalhatják a feltétel nélküli szeretet, a hűség és az őszinte megbocsátás értékét egy nekik rendelt, de nem tökéletes társon keresztül.

A házasságban egy férfi és egy nő saját elhatározásából elkötelezi magát, hogy egymás bátorítására, segítésére és védelmére törekszik egész életében. Ilyen módon a házasság felelősségteljes, biztonságos és meghitt közösséget jelent számukra, és áldásul szolgál életük minden más területén is.

Ne csodálkozzunk azon, hogy a mai világban a házasság fogalmát „kibővítik“, s ezzel a klasszikus értelmét gyengítik. Ennek elsősorban jogi oka van, hiszen két ember együttélése szabályozandó élet-helyzeteket produkál, ugyanúgy, mint általában ez a házasságban volt/van. Nincs is ezzel gond, a jog dolga, hogy szabályozza, rendet tartson a társadalom bonyolult viszonyrendszerében.

Akkor mi is a gond a házassággal?

A házassággal semmi, a benne élő emberekkel van a kisebb-nagyobb gond. Először is le kell szögeznünk, hogy a házasság azért házasság, mert nem csak két embernek nyújt egzisztenciális és lelki védelmet/elrejtettséget, hogy ebben és ebből erőt meríthessenek a testi-szellemi megújulásra (rekreáció), de egyben „házat“, védettséget is teremt a potenciális utódok számára. Mivel a gyermekek felnöve a társadalom működőképességét biztosítják,

ezért az „Államnak“ nem csak megéri, de alapvető érdeke is, hogy jogi védelmet adjon jövőbeni (adófizető!) állampolgárának. Mivel az „állam“ az egy fikció, ezért „neki“ teljesen mindegy, hogy egy házasságban milyen számmal kezdődik a felek azonosító száma...

A keresztény házasság azonban más

Olyannyira, hogy az Egyház semmilyen bibliai mellékmondatba allegorikusan belemagyarázott „igazság“ alapján nem tehet egyenlőség-jelet az Isten-adta házasság, ami „felette nagy titok“ (lásd: „Annakokáért elhagyja az ember atyját és anyját, és ragaszkodik az ő feleségéhez; és lesznek ketten egy testté. Felette nagy titok ez,“ – Ef 5,31-32a) és a modern együttélési formák közé. Ha ezt az Egyház mégis megteszi (lásd: liberális teológián tájékozódó egyházi vezetők!), akkor az Egyház behúdol a jognak, jöllehet a vallás az a közösséget és egyént építő/védő lelkiismereti szabadságra alapoz, jelesen: „inkább kell engedelmeskedni az Istennek mint a császárnak“. Mindenkinek joga van úgy gondolkodni a házasságról, ahogyan szeretné, de senkinek nincs joga saját felfogását egyetemessé, kötelező érvényűvé tenni a másik számára!

A házasság hetének a célja

Ez a hét széles körű összefogásra törekszik, mely gyakorlati példamutatással, tudományos kutatások eredményeivel, és bibliai és erkölcsi érvekkel támasztja alá a házasság örökkévaló értékét. Bátorít minden olyan helyi kezdeményezést, amely hidat épít az adott közösség környezetében élő házaspárok és családok felé, amely segíti életüket, boldogulásukat. Nyíltan beszél a házasság mindennapi valóságáról, örömeiről és feszültségeiről. Igyekszik bölcs és gyakor-

lati tanácsokkal ellátni a házasokat és házassalándókat, valamint a teljes helyreállítás reményét ébren tartani azokban, akiknek a kapcsolata válságban van, illetve valamilyen ok miatt megszakadt. Ennek legnagyobb oka:

Az „ego kultusza“ – szemben az elköteleződés ünnepével

A házasságban élőknek nem csak egymásra kell hangolódniuk, hanem párban az egész társadalomra is. Aki rosszul értelmezi az individualizmust, az félti magát a felelősségvállalástól, s pláne nem kíván egy életre elköteleződni.

Sokan ódzkodnak a házasságtól, s gyakran hivatkoznak a körülményekre, melyek valóban nagy erővel determinálják a párkapcsolatot, de a végső ok a félelem, hogy az örökre kimondott igen majd „letöri az ént“... Nos ennek pontosan az ellenkezője az igaz: nem korlátozza, hanem kibontakoztatja, az egyén pedig ajándékká és megajándékozottá is lesz ebben a kapcsolatban.

Együtt tanulni a házasságot!

Richard Kane, a Házasság Hete elindítója szerint: „van értelme dolgozni a házasságokon“. A tanulás időt igényel! Karinthy Frigyes szerint is, amikor azt mondja: „elfogadható szintű hegedüléshez vagy teniszezéshez 10-15 év tanulás/gyakorlás szükségeltetik. Miért lenne ez másként a házasságban?“

Valóban, senki nem perfekt emberként kezdi el a házaseletet. Tudatosítanunk kell, hogy a „3H“-s boldog házasság (hit, hűség, humor) az intenzív kommunikáción (párunkkal és Istennel) alapszik! Eközben jutunk egységre, s jutunk előbbre.

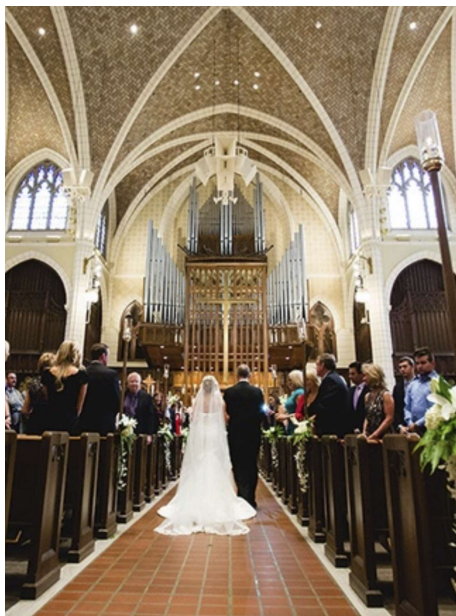
Ezért a házasságban – ami pecsétje egymás őszinte elfogadásának –, hibázhatunk is, de tévedéseinkből tanulva a házasságníjította „védelmi keretben“ félelem nélkül növekedhetünk szeretetben és szerelemben, hogy gyarapodjunk Isten és önmagunk megismerésében.

Az élet egy nagy folyó...

Ezért nem is lehet kétszer ugyanabba a folyóba lépni (panta rhei/minden örökös mozgásban van), de annyira izgalmas és csodálatos, hogy csak folyamatában lenne szabad beszélnünk róla. Saját életünkben, családi életünkbe ugyanis titokzatosan beleszövődtek őseink álmái, életes küzdelmi és imádságai is...

Ha elég jól (nem kínosan perfekten, hanem megbocsátás kegyelmi ajándékával élve!) éljük meg, éljük gyermekeink elé, környezetünkbe sugározva Isten oltalmába imádkozott házasságunkat, akkor ez a folyó – közös életünk – az évek során az élményekkel, felismerésekkel egyre szélesedik, s szépen lassul is, de csak azért, hogy még több időnk legyen gyermeki örömmel rácsodálkozni az Életre(!), s tudjunk hálát adni Istennek, hogy házasságban élhetjük földi életünket!

fm

Legyen megbecsült a házasság mindenki előtt, és a házaselet legyen tiszta!

Zsid 13,4

A millyen erős a férfi és nő szövetsége, olyannyira erős a társadalom is. Ha krízisben vannak a sejtek, bizony krízisben van az egész a test is, ha több a beteg sejt a szervezetben, mint az egészséges, akkor beteg az egész ember... Ne szépítsük, beteg a társadalmunk. Három házasságból kettő válással végződik. Súlyosan beteg az a társadalom, ahol az ember már csak közgazdasági elem, szám. Ahol teher az idős ember és életszínvonal-rontó tényező a gyerek, ahol nincs becsülete a házasságnak, ott közel a „vég”...

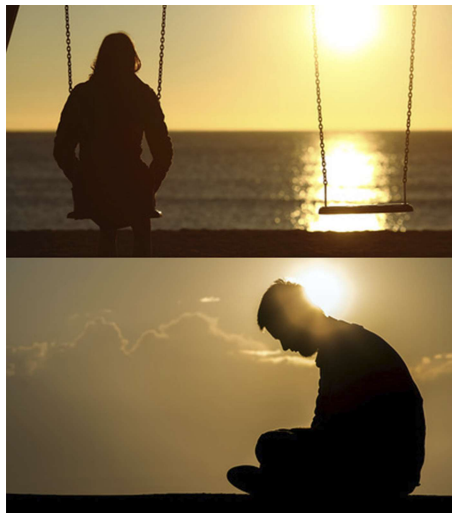
Igénk nem apokaliptikus (végidőket sejtető) idézet az Újszövetségből. Talán kíváncsi vagyok, ajánlás, parancs vagy jó tanács? Egyik se. Sokkal inkább iránymutatás, mely a teremtés isteni szavát idézi: „Legyen!” – és „lett”. Ha tisztán szól az Isten igéje, akkor abból nem „valami lesz”, hanem minden, egy teljes világ. Ha Isten tisztasága – aminek játéka a romantika – jelen van férfi és nő legnagyobb és legmélyebb, legőszintébb és legkihívásosabb, testet-lebegtető, életre szóló kapcsolatában, akkor az a közösség áldott. Áldás a benne élő gyermekeknek, áldás a környezetnek. Ha azonban a tisztaság helyett a tisztátalanság (görög eredetiben: pórnosz) uralkodik, akkor az maga a „pokol”, mert az ítélet nem más, mint a boldogság/áldás kínzó hiányának a naponkénti megélése...

A házasság nem „intézmény”, nem szórakozás vagy unaloműző tevékenység, mégkevésbé gyógyszer a magány ellen. A házasság *rend, az Isten teremtettségéből jó rendje*. Állapot, ami akkor boldogító/Istennek tetsző, ha *mindkét félből a legjobbat* hozza elő. Ha nem a legjobbat, akkor az ilyen házasság nyomorúságos. Akkor nem repít a többre, hanem lehúzza az egyre sötétebb felé. Az

ilyen frigyet gyaníthatóan nem „megtuszkodva”, imádságban kérték el a JőIsten-től, hanem egyszerűen „beleugrottak” a házasságba. Bizony, aki „tornyot akar építeni”, az először üljön le, s vegye számba, hogy van-e elég ereje (szeretete), építőanyaga (kitartása) a cél megvalósítására...

Az Isten végidős ítéletét a távoli jövőbe hisszük, pedig az itt van velünk és mindennapjainkat kíséri. Az Isten nélkül meghozott (istentelen) döntéseinknek súlyos ára van: Békétlenség önmagammal, Istennel, a velem-, és mellettem élőkkel. Nincs szebb pillanat, amikor az arany örökkévalóságot szimbolizáló egyszerű karikáskái odagurulnak, s megnyugszának az ujjakon. A teljesség ígéretének bizonyosságai ezek: Betölteni együtt az Isten önmagunk sorsán is túlmutató örök, teremtettségbeli rendelkezését...

Uram! Köszönöm szövetségedet, s köszönöm, hogy a szövetségben védelmében élhetek! Ámen

Nem jó az embernek egyedül lenni, alkotok hozzáillő segítőtársat... Ezért a férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek egy testté.

1 Móz 2,18 és 25

Egyedül lenni tényleg nem jó, sőt borzasztó – különösen akkor, ha az egyedüllétért mi magunk vagyunk a felelősek. Egyedül, azt jelenti: csak én, azaz még az Isten is kizárom az életemből. Aki azonban Isten a szívébe zárja, az az életet magát birtokolhatja. Az „élet márpedig párosra teremtetett” – fogalmazta meg egyik idős barátnőnk, aki több mint tíz éve özvegy. Igazságát nem az egyedülmaradottság keserősége mondatta vele, hanem az életbölcsélete, hiszen segítő foglalkozásban dolgozott negyven esztendőn át, tanácsolva-gyógyítva a rábízottakat, legyenek azok ifjak vagy idősbbek.

Hogy kit hol metszenek éppen a lét koordinátái, az nem számít, társra mindig szükség van. A gyermeknek biztonságot nyújtó családra, az ifjúnak a szerelem

dalát halálra vele énekeni akaró kedvesre, az egyedülmaradt idősnek részesedésre van szüksége az élet továbbmenetelének reménységéből. Aki fiatalkorától kezdődően önelégülten cinikus, s nem hajlik meg az Élet szentsége előtt, az néhány évtized után kiégetté, perspektívátlanává válik, s önmaga sorsát és benne másokat is gyűlölködve tekinti. Korunk felületes, örömhajhász fogyasztói/élvezeti mentalitása meg is termi „mélto” gyümölcsseit: szellemi nívó csökkenése, az egoizmus erősödése. Önreprodukcióját már nem az Élet isteni Szentségében feloldódni akarás naponkénti csodájának megélése serkenti a hozzáillő segítőtársal együtt, hanem az Önzés diadalútja, az „Én” mindenkefetiségének bálványozása. Így zsugorodik a segítőtársnak rendelt Istentől jövő ajándék, az Ember-Társ házasságkötésre szerződő partnerré, így kopik a szerelem rutin-szexualitássá, amíg hormonok programja rendeli, s így esnek nagy álmok beteljesülésére rendelt emberek a lélek mélységes bugyraiba. Miért is? Mert az emberlét csodáját kicsinyeskedő, intrikus játszmává szürkítették. Akár össztársadalmi nagy a közösség vagy ádám-éványi kicsiny, a teremtettségéből fakadóan nem egymásnak alárendeltjei és konkurensei, hanem segítői vagyunk.

Ahhoz, hogy kinyíljék a személyes életemre szabott boldogság-virág – s egyszer gyümölcsöt is teremjen –, keresnem kell a Fényt. Föl kell tehát tekintenem a Világosság Atyájára, hogy a fény habzsolásának ifjúságos bódulatában észrevegyem a hozzámrendelt társban az egész teremtettség rámszabott, nekem rendelt felelősségét is. Férfi és nő útja egymással a legnagyobb titkok közé tartozik. Meghajolni előtte, ragaszkodni hozzá, soha nem a személyes szabadságunk feladása, hanem a lelkek egymásba-olvadásának megélhető kiváltsága. Ha élünk vele, imádkozunk érte – ha élhettünk vele, adjunk halálra érte!

Uram, Istenem! A világ zsiujában oly sokszor elfelejtkeztem adományaidról, s benne arról is, hogy segítőtársat rendeltél mellém. Add, hogy felismerjem szeretetedet ne csak a jóban, hanem a feladatos, próbás rosszban is! Létünk általad egymásba kovácsolt gyűrűit tartsd egyben kegyelmed révén, hogy ajkunkon soha ne a panasz szomorú virága nyíljék, hanem az Élet öröme! Ámen

Fenti áhítatokat a 2006-2014 között Evangélikus Egyházunk *Útmutató* igéi alapján írt „Netpercek”-ből válogattam. Egyházközségünk honlapján http://tata.lutheran.hu/napiuttablazar_2006_2014.htm olvashatóak a 8 év alatt megírt 2000(!) rövid, 35-40-soros, lelkiiséget segítő, el-elmélgodolásra szánt elmélgodéseim.

Olvasd, linkeld!
Vidd el az otthonmaradtaknak!
Itt olvashatóak a korábbiak:
http://tata.lutheran.hu/ujzag_hirlevelek.htm

Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját.

Jel 2,10

A hűség szó hallatán a felnőtt ember elsősorban a férfi és nő viszonyára gondol. Tény, hogy életünket alapvetően befolyásolja belénk-teremtett biológiai programunk, de a hűség életünk más területét is meghatározza. Manapság már nem „élet-halál” kérdés a párthűség – mint ahogyan az a borzalmas kommunista időkben, az 1950-es években volt –, de tény, hogy a hűség biztonságot ígér, melyben az egzisztenciális rész rendkívül fontos szerepet játszik.

A hűséget sokan illúzióknak tekintik, jól értelemben vett önbecsapásnak, önvédelemnek. Úgy gondolják, hogy a hűség a változatlanságra épít, a „pillanatot” a „most-érzést” akarja konzerválni, ami szerintük teljességgel életszerűtlen. Tény az is, a vágy mindenkiben benne van, hogy örökre választ(ana) magának társat, de aztán évek múlva – néha sokkal hamarabb – kiderül, hogy a választott társ mégsem a nagy „Ő”. Pszichológusok beszélnek a házasságkötés utáni depresszióról, melyben a párok közel 10%-a(!) szenved, de nemcsak ez a jelenség mutatja azt, hogy a párkapcsolatokban valami alapvető gond van jelen.

A házasságot, mint szimbólumot gyakran használja a Biblia az Isten és ember kapcsolatára –, joggal, hiszen valami titokzatos történik egyikben és másikban is. Csupa jószándékból mondogatják évtizedek óta párban élők: „bizony a szerelem átalakul szeretetté”. Igazuk is van, meg nem is! A szerelem – ha igazi –, akkor nem múlik el, hanem kiteljesedik. A szerelem ugyanis nem csak a testiségről, az érzékiségről szól, de a lelkeségről, az emberségről is. Szerelem nélkül – ez törvény-eleme az életnek; ősi „szer” szavunk törvényt jelent – nincs boldogság. Ma sokan hiszik a jólét ígértét szerelemnek, s ezért nem szerelemből, hanem érdekből házasodnak... Az effajta döntés aztán meg is hozza keserű gyü-

mölcsseit! A Biblia a szerelem összekötő erejét használja fel annak hangsúlyozására, hogy Isten és ember kapcsolata szövetségi kapcsolat. Érzések, értelmezések változhatnak egy kapcsolatban, de a szövetség marad! A házastársi hűségnek csak a morális és a praktikus oldalát szoktuk emlegetni: egyben tartja a családot, és garantálja a gyerekek biztonságos felnevelését stb., de ha nincs mögötte tartalmas emberi viszony, akkor álságos dolog, ahogyan az életszerűtlen vallásos élet, sem a hitről, annak szépítő és építő erejéről szól, hanem a presztizsről...

A hűtlenség – beleértve az Istennel kapcsolatosunkat is – sokkal gyakoribb, mint gondolnánk. Nem beszélünk róla, hiszen személyiségünk mélyrétegeit érinti. Az imádság ezt a tabut oldja fel. Beszélünk Vele arról, amit tehernek érzünk, mert tudjuk, hogy Isten a javunkat akarja. Aki rendszeresen imádkozik, annak életében nemcsak az Istennel kapcsolatos szoros érzelmi kötődés van benne, de a kiszámíthatóság igénye is. S ez így természetes! Biztonságvágygal együtt születünk: s olyan elfogadó kör(ök)ben szeretnénk élni, amely(ek)ben nem kell attól félnünk, hogy lecserélhetővé válunk. Ha ez nem lenne ilyen erős belső igény is, nem vált volna a hűség társadalmi-morális parancsá.

H. Túri Klára

ÉGI SZERELEM...

Égi szerelem koldusa
könyörgök hozzád Istenem
tartozásaimmal
jószívvá számot vetnem
s e világra örömmel tekintnem
jó törekvés'imet segítsd meg
restség számító tekintély
rajtam ne rontson ne féljem sorsom
s mint esthomályban anyánk lámpabéllal
vagy apánk másféleképp tette rég
szent Szellemisséggel
sugarazd be elmém

Bűn szégyen lelkem ne metyeljeze
kudarc több mint bírná ne érje
szent hármasságos rész legyen a jussa
reményed remélve mindig tudja
mit szabad s mit nem kell tennie
életre szabadító Isten
fenséges Fényeden innen
szolgálni téged Szerettedben
késztesd jótettedre ez Ég koldusát
maraszd Jóságos Tenmagadnál
s ezer bűn-halálon át
vezérelj őt az örökéletre

Amen

Az evangélium mindenki számára az, hogy Isten nem hagy el soha, az Ő szövetsége örök. Ő hű marad akkor is, ha mi hűtlenek vagyunk hozzá... S miért biztat a Jelenések könyve is hűségre? Nemcsak azért, mert a hűségnek mennyei jutalma is lesz, hanem azért, mert a hűség jutalmát már itt a földi életben megkapjuk: áldás formájában...

URam! Elköteleztem magamat...

*Rád mondtam igent, s
parancsolataidra voksoltam.
Add szívembe békességedet, hogy
megértve akaratomat
kiteljesedhessen életem, s
megmaradhassak a hűségben
mindhalálig! Ámen*

Megteremtette Isten az embert a maga képmására, Isten képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket. Isten megáldotta őket és ezt mondta nekik Isten: Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be és hódítsátok meg a földet.

1 Móz 1,27-28ab

Isten képmásai vagyunk tehát... A férfi nem „atyaúristen”, a teremtés „koronája”, s a nő sem istennő, akinek kijár az imádat, hanem férfi és nő együtt képmásai az Istennek. Már Ádámnál és Évánál kinyilvánítja Isten: legyetek EGYek, hiszen én, a ti Teremtőtök is EGY vagyok. Azt is érdemes megjegyeznünk, hogy Isten nem kérdéses kimenetelű kozmikus kísérletként indítja útra az első emberpárt, hanem miután létrehívta Ádámot s Évát és megajándékozta őket külön-külön értelemmel és döntési szabadsággal, őket együtt, mint „párt” megáldotta. Ezért mindazok, akik a Teremtő Isten eredeti rendjébe bele kívánnak szövődni, házasságkötésükkor Isten áldását kérik... A szaporodás, a betöltés, a növekedés, azaz a kiteljesedés tehát nem más, mint az Isten áldásában való részesedés.

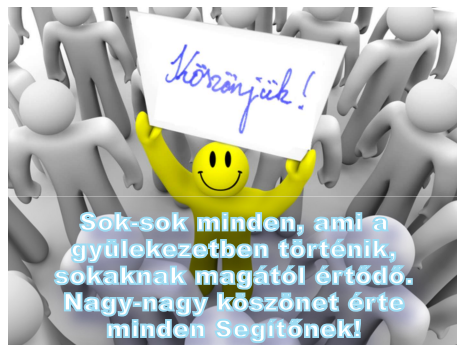
Az ember azonban elfordult az EGY-től, mert olyan akart lenni, mint az Isten: vagyis: EGY. De az ember sosem lehet „úgy” EGY, mint az Isten, mert az ember az ember, azaz teremtmény, s nem pedig

(teremtő) Isten. Jóllehet a Kísértő szíszegő mondata ott visszhangzik minden generáció fülében: „Olyanok lesztek, mint Isten!” – ez azonban kezdettől fogva hazugság, s mindvégig csak hazug ígéret marad. Ha valaki hasonlítani akar az Istenhez, akkor erre csakis egy lehetősége van: *szerethet*.

A szeretet csodája abban rejlik, hogy önkéntes. Az adás, akkor ad kiteljesítő örömet, ha az önkéntes. Ha valakitől valamit kikényszerítenek, azon nemcsak áldás nincs, de harmad- és negyedíziglen megkeserítheti generációk életét is. Amikor a nő saját akaratából kész arra, hogy az Élet továbbadásában a Teremtő Isten eszközévé váljon, akkor a gyermek valóban „ajándék, s az anyaméh gyümölcse 'valóban' jutalom”. Ellenkező esetben elhordozhatatlan teher a gyermek, s olykor megtörténik, hogy – jobb esetben csak intézetbe adja az anya a gyermekét –, de olykor az is megesik, hogy a megszületett csecsemőt a saját (édes?) anyja megöli... S még mielőtt valaki ítélkezne, gondolkodjon el azon egy kicsit: hány családapa ölt meg családapát az emberiség eddigi történelmében?... Mert ugye, az nyilvánvaló, hogy igazságos háború nem létezik... Az ölés is (jogilag) csak akkor elfogadott, ha az jogos önvédelemből történik. (De ilyen esetben is a veszély elhárítására, s nem az élet kioltására kell törekedni.)

A régi fordítások úgy hozzák: „hajtsátok uralmatok alá a földet”. Azaz nem leigázni, kifosztani kell(ene) a Földet, hanem jó gazda módjára gondoskodva uralkodni felette. Míg az Isten nélküli uralkodás emberi indulatokat erősít, az Istenre figyelő, a közösség javát szolgáló gondoskodás isteni erényeket ébreszt az emberben. Aki a hatalomban akar kiteljesedni, az lator diktátorrá válik, aki pedig a szolgáló szeretetben él, az istenképűvé emberré válik. A választás mindig rajtunk múlik: Mit tartunk fontosnak? A múlandó földit vagy az el nem múló, odaát is érvényben maradó örök istenit?

Istenem! Köszönöm Neked, hogy az élet csodájának részesévé tettél! Add, hogy lelkemben uralkodjék a Tőled jövő isteni szándék, s szeretni tudjam a világot, felebarátaimat, s mindazokat akiket bölcs végzésed szerint rám bízta! Ámen

Hallottátok, hogy megmondatott: Ne paráználkodj! Én pedig azt mondom nektek: aki kívánsággal tekint egy asszonyra, már paráznaságot követett el vele szívében..

Mt 5,27-28

A csoki nagyon finom, s csokoládét enni Aolyan jó!... Bizonyára akadnak néhányan, akik nem szeretik az édességet – s, nemcsak azért mondják, mert kalóriabomba és hízlal, valóban nem szeretik az ilyen „bűnös dolgokat” –, annyi bizonyos, hogy az emberek túlnyomó részét nem hagyja „hidegen” egy-egy művészi gondossággal elkészített praliné, bonbon vagy torta-szelet látványa! Főleg, ha édesség-majszolgatással kapcsolatban van már „saját élménye” is.

Egy gyakorlati kérdés: Bűn-e csokoládés prospektust nézegetni? Nem. Bűn-e bemenni a cukrászdába, s megfürödni a torták édes illatában? Nem. És egy egész doboz bonbont, nyolc szelet tortát megenni? Hááát... Először is: Kinek mi köze hozzá? Nemde? S mégis, egy-egy ilyen elvesztett csata után – amikor az édességgel szemben csúfos vereséget szenvedett az elvgengült test – az emberek többségének komoly bűntudata van: „Nem kellett volna!” Nos, a csokoládé-falás hasonlata érdekes párhuzamokat vet fel a szexualitás modernkori problematikájával kapcsolatban!

Voltak korok, amikor a szexualitásról beszélni nemcsak hogy nem illett, de minden nemiséggel kapcsolatos dolog tabutéma volt. Ma nyíltan lehet – s kell is beszélni róla(!) –, de a nyíltság sajnos nem mindig jár együtt korrektséggel, amit régen tisztességgnek hívtak. A tisztesség ugyanis azt kívánja, hogy arról is beszéljünk, amiről általában hallgatni szoktak... Például arról, hogy aki parázna, azaz hűtlen, az első sorban önmagát sebzí meg.

Amíg régen az együttélést „vadházasságnak, ágyasságnak” nevezték, addig ma az együttélés, mint életforma, jogi védeltséget kap. Ilyen helyzetben (köz)érthetően lefordítani az avított-csengésű szót: paráznaság, nem is olyan egyszerű feladat!

Mi tehát a paráznaság? Próbálták ezt már törésnek is fordítani, ami igen találó, hiszen ami egyszer eltörött, azt már csak összeragasztani lehet... De próbálták visszaadni eredeti jelentéstartalmát, amikor 'csorbítás'-nak fordították. Ha valaki ugyanis egy házasságot csorbít, vagy egyes működő részeit nem tölti be – vagy mással helyettesíti –, akkor az házasságtörő. Azon-

ban a létre nem jött házasság is Isten Tervének, házasságszerző tervének megtörése-összetörése, akadályozása. Aki tehát önzése okán választott társát elhagyja, vagy a házasságát el sem(!) kezdi: az házasságtörő. De paráznaság tkp. az is, akik ugyan köthetnének egymással házasságot(szövetséget), de (kényelemből/félelemből?) mégsem teszik.

A legújabb időig minden kultúra, minden társadalom számon tartotta tagjainak családi helyzetét, és mindig és mindenütt „megadták a módját” az új család megalapításának. A hagyományos, közösségi értéket tudatosan romboló szabadelvű gondolkodás igyekszik kikezdeni a család intézményét is, amikor azt propagálják, hogy a modern családfogalomba beleillik az „élettársi kapcsolat”, s az már csak „hab a tortán”, ha ezt a viszonyt a jog azonos neműek között is védelmébe veszi... A libertinista gondolkodásban a vezérelv mindig így hangzik: „Mi jó nekem?”, az Isten rendje szerintiben pedig így: „Mi jó nekünk, s a mieinknek?”

A házasságtörés minden esetben gondolati síkon kezdődik. Amikor valaki saját, jobb érdeke miatt elhagyja társát – a régiek így mondták: „odaadta magát” –, elárulja a másikat, mert feladta a másikkal szerzett szövetségét... Elárulni a másikat nemcsak meleg-csalással (értsd: személlyel), de hideg-csalással is lehet: bálványozott munka, fontosságtudat – sok ilyen „odaadott életű szolgáló” vergődik így az egyházban –, de a „mama kedvence” is parázna, mert engedetlen Istennek, hiszen nő és férfi egymásnak segítőtársa kell hogy legyen... Aki tehát „nem hagyja el apját és anyját”, s nem ragaszkodik feleségéhez, hogy családi életével Istennek szolgáljon – pedig adottságai okán tehetné(!) –, bizony az is parázna.

Isten törvénye, hogy mindennek „ára van”, azaz következmények nélkül nem mondhatunk, nem tehetünk semmit. A szövetségtörésnek, paráznaságnak is igen nagy ára van – ezt jelzik Jézus abszurd ajánlásai is: „Ha a jobb szemedet bíznre, vágd ki, és dobd el magadtól... ha pedig jobb kezdet bíznre, vágd le, és dobd el magadtól!” – Hogy mekkora ez az ár, az akkor válik nyilvánvalóvá, amikor krízisbe (betegség, veszteség) kerülünk, s kellene a szövetséges társ, de egyedül vagyunk/maradtunk... Ilyen helyzetben már csak az Isten kegyelmében bízhatunk.

Istenem! Adj nekem látást, hogy ne kövessék el helyrehozhatatlan hibákat, s engedd, hogy oktalanságaimból okuljak! Oszlasd el körülöttem a kísértés bódító ködét, hogy ne váljak a pillanat áldozatává, s kegyelmed révén megállhassak és életem minden dolgában Téged dicsérhesselek! Ámen

Krisztus, ártatlan Bárány

(Evangelikus Énekeskönyv 188.)

Böjt harmadik vasárnapjának latin neve – *Oculi* – az introitus (bevezető) zsoltár kezdőszaváról kapta: „*Oculi mei semper ad Dominum; quoniam ipse vellet de laqueo pedes meos.*” azaz „Szemeim az Úrra néz szüntelen, mert ő szabaddítja ki lábam a csapdából.” (Zsolt 25,15). Most ennek a vasárnapnak gradulálénaké-vel ismerkedünk meg a következőkben.

Énekünk ógyházi gyökerekkel rendelkezik. A mise 'Agnus Dei' (Isten Báránya) tételét I. Sergius pápa vezette be (szíriai mintára) a liturgiába a 7. században. A tétel szövege Keresztelő János szavait idézi: „Íme, az Isten Báránya, aki hordozza a világ bűnét!” (Jn 1,29). Eredetileg a kenyértörés szertartásakor

BIBLIAÓRA
azok számára, akik szeretnék
alaposabban megismerni a keresztény
tanítás alapjait
Minden este 18 órakor!

NiRA

március 1.

Isten pénze: az idő
– az elszálló és az
időtlen, az elfolyó
és az elfogyó

Isten szava a csend. Amikor szavára megáll az idő...

március 8. **Bajon!**

„Nincs időm!”

avagy: „Mindenre van erőm a Krisztusban” – A

keresztény idő-menedzselésről.

március 22.

Emmanuel – Velünk az Isten?

Csalódásaink, félelmeink és fájdalmaink. Panasz-zsoltárok és himnikus átkok keletkezése, szerepe az ószövetségi költészetben.

Das Agnus Dei.

Deutsch.

hangzott, a pap és a nép egymásnak felelgetve énekelt. Később a reformáció úrvasorai liturgiájában is megmaradt.

A tételt Nikolaus Decius (1485-1546?) fordította le 1522 nyarának és 1523 tavaszának tájékán, délnémet nyelvjárásban, így az első evangélikus énekek között tarthatjuk számon. Decius Lipcsében jogi tanulmányokat folytatott, majd szerzetesként Braunschweigben tanított. 1519-ben Steterburgban, a benedekrendi apácázárdában gyóntatóként szolgált. Itt keltették fel figyelmét Luther tanításai. 1522-ben Hannoverben tanított, majd egy évvel később Luther tanítványa lett. 1524-ben Stettinbe, 1530-ban Liebstadtba került, később bartensteini kántor volt. 1540-ben Königsbergben másodlelkészként és segédkántorként szolgált. 1543-ban hadba indult a törökök ellen, majd 1546-ban Mühlhausenben szolgált. Életének további szakasza ismeretlen. Három éneke maradt ránk.

Az ének dallama és szövege is tőle származik. Érdekes, hogy az ének versszakaiiban egy-egy sor változik csupán: „Megváltottál minket”, „Hallgass meg minket”, Adj békességet”. A dallam is a középkori oltári ének átdolgozása, 1542-ben jelent meg Erfurtban. Első magyar fordítása az 1635-ös, kéziratot Eperjesi graduálban található.

Énekünk éneklése értesse meg velünk a böjti időszakban is Jézus Krisztus Urunk kereszthalálának jelentőségét életünkben!

Pákozdi Csaba

a Tatai Ref. Gim. 11. A – ev. hit. tanulója

„Hittel és nevetéssel még a fájdalom is enyhül...”

A skót és az ördög

A skót egy ördögöt talál a szobájában és ráripakodik:

– Hát te meg hogy kerültél ide?
– A kéményen keresztül jöttem.
A házgazda már nyúl is a telefon után, ám az ördög visszafogja a kezét.
– Könyörgök, ne telefonálj a papnak!
– Ki gondolt a papra? A kéményseprőt hívom, hogy lemondjam a holnapi kéménytisztítást!

Új testamentum

– Te Kohn, hallom kikerestelkedett a legidősebb fiad! Ezt a szégyent...! Hát mit fogsz most csinálni?
– Ugyanazt, amit az Örökkévaló tett, amikor hasonló helyzetbe került.
– Hmm... Miért? Ő mit csinált?
– Hát egy új testamentumot!

Köszönet

Friss-jogosítványos lány először viszi haza az édesanyját. Amikor megérkezik, az anya kisért, és azt mondja:

– Nagyon szépen köszönöm!
– Szívesen, máskor is – mondja a lány.
– Nem neked szóltam – válaszolja az anya – hanem Istennek!

Alkudozás

Az Úr Ádámhoz:

– Ádám, teremtek neked egy asszonyt!
Ő lesz a legcsodálatosabb, a legvonzóbb a leghűségesebb, álmaid asszonya lesz.
– És mibe fog ez neked kerülni?
– Csak a két kezébe és a két lábádba.
– Hmmm... és mondd Uram, mit tudnál kihozni egy oldalbordából?

Értesítés

Tisztújító és Zárszámadó Egyházközségi Közgyűlésről

Gyülekezetünk Vezetősége nevében tisztelettel hívjuk és várjuk
március 11-én, 3/4 11 órakor

(vasárnapi istentisztelet után tartandó)

Egyházközségi Közgyűlésünkre, melynek napirendi pontjai:

- 1) Presbitériumunk tagjait választás (titkos szavazás) útján megerősítjük tisztségükben, ill. újakat választunk.
- 2) meghallgatjuk egyházközségünk 2017. évi életéről szóló gazdasági-, és egyéb beszámolókat. (Ezalatt a Szavazatszámoló Bizottság értékeli a szavazólapokat.)

Gröber Judit Ilona
egyházközségi felügyelő s.k.

Franko Máttyás
parókus lelkész s.k.

A közgyűlési feladataink elvégzése miatt istentiszteletünk hosszát is igyekezzünk „racionálizálni, de ezen a vasárnapon számoljunk mintegy 25-30perccel hosszabb templomi idővel.
Választói névjegyzék a kijáratnál böjt 2. vasárnapjától megtekinthető.

Kedves Testvéreim!

Lutherrózsánk márciusi, böjti számával jelentkezem, melyben remélem most is találtok/találnak lelki elcsendesedésre hívogató olvasnivalót.

Márciusban gyülekezeti életünk fontos feladata a tisztújító, s egyben zárszámadó közgyűlés előkészítése, melyet **MÁRCIUS 11-én, a vasárnapi istentiszteletünk után** tartunk meg –, számoljunk ezzel!

Gröber Judittal, gyülekezetünk felügyelőjével együtt itt is köszönjük a Testvérek elmúlt hatéves ciklusban tanúsított áldozatkészségét, ami alapja gyülekezeti életünk tervezhetőségének és biztosítja annak folytonosságát.

Lelkipásztori szeretettel,
kívánok lelki felismerésekkel
teli Húsvétra-hangolódást,
hogy ebben az évben is szép
Feltámadás-ünnepünk
lehesse!

„Erős vár mi Istenünk!”

Franko Máttyás